

اثر رطوبت خاک و اقلیم بر کمیت و کیفیت موسیلاژ بذری اسفرزه
کامبیز بقالیان، سید محمد فخر طباطبائی، مسعود میر معصومی
دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران، کرج، گروه باغبانی

در این آزمایش سعی شده تا با استفاده از روش مدل‌سازی تجربی، اثر شرایط محیطی و اقلیمی خاص (مه صیگاهی) را که در بعضی از نقاط ایران باعث افزایش کمی و کیفی موسیلاژ بذری اسفرزه می‌شود را بررسی کنیم.

آزمایش در قالب طرح آماری کُرتهای خرده شده (اسپلیت پلات) بر پایه بلوک کامل تصادفی اجرا گردید. عامل اصلی یعنی رطوبت هوا، دارای دو سطح مه پاشی شده و مه پاشی نشده بود، عامل فرعی یعنی سطوح مختلف آبیاری، دارای چهار سطح بود که به ترتیب عبارتند از صفر، ده، بیست و سی میلی متر. صفات مورد اندازه‌گیری عبارت بودند از وزن صد دانه، مقدار موسیلاژ بذرها، عملکرد بذر تولیدی و فاکتور تورم بذر.

عامل اصلی و فرعی و اثر متقابل آنها بر تورم بذر اثر معنی دار نداشتند مه پاشی باعث کاهش و میزان آبیاری باعث افزایش وزن صد دانه شدند ولی اثر متقابل آنها تفاوت معنی داری را نشان ندادند. میزان بذر تولیدی و موسیلاژ، هر دو تحت تأثیر مه پاشی، میزان آبیاری اثر متقابل آنها تفاوت معنی داری را نشان دادند. افزایش میزان آبیاری عملکرد را بالا برد ولی مقدار موسیلاژ را کاهش داد. در نهایت بیشترین عملکرد در تیمار مه پاشی نشده و سی میلی متر بیشترین میزان موسیلاژ در تیمار مه پاشی شده و دیم مشاهده شد.